

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/59/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513211664
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2513211664.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Renáty Gavalcovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: G. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov: matka - L. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, zastúpená advokátkou: Mgr. Zuzana Jedličková, AK so sídlom Piešťany, Royova 9, otec - G. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, zastúpený advokátom: JUDr. Michal Modrák, AK so sídlom Bratislava, Gajova 4, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletemu dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 12. februára 2014, č. k. 13P/157/2013-149, takto

rozhodol:

Odvolací súd m e n í rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ohľadne určenia výšky výživného tak, že otec je povinný s účinnosťou od 01.07.2013 platiť na výživu mal. G. výživné vo výške 150,- eur mesačne k rukám matky vždy do 15.dňa v mesiaci vopred.

Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 01.07.2013 do 24.09.2014 vo výške 255,- eur súd povoľuje otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 20,- eur až do zaplatenia spolu s bežným výživným k rukám matky maloletej s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa zveril mal. G. do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, zaviazal otca platiť na výživu mal. G. sumu 200,- eur mesačne k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, s účinnosťou od 01.07.2013. Dlh na výživnom za obdobie od 01.07.2013 do 31.01.2014 na mal. G. vo výške 534,81 Eur súd otcovi povolil splácať k rukám matky popri bežnom výživnom v mesačných splátkach po 15,- Eur až do úplného vyrovnania dlhu tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 36 ods. 1, § 62 ods. 2, § 62 ods. 5, § 63 ods. 1, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, § 160 ods. 1 O.s.p., § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade zo zhodných výpovedí rodičov vyplynulo, že títo nežijú v spoločnej domácnosti a starostlivosť o mal. G. zabezpečuje matka. Súd mal. G. zveril do osobnej starostlivosti matky, nakoľko v jej starostlivosti o syna neboli zistené žiadne nedostatky, poukazujúc pritom i na útlý vek mal. dieťaťa, s tým, že obaja rodičia budú mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Matka dieťaťa je na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 199,60 eur mesačne a

prídavok na syna 23,10 eur mesačne. Býva s rodičmi a bratom v rodinnom dome a rodičom prispieva na bývanie čiastkou 120 Eur, keď celkové náklady na bývanie v celom dome sú cca 400 Eur. Maloletý G. má tri roky, od narodenia má atopický ekzém po celom tele, z ktorého dôvodu používa kozmetiku Aderma Exoderma, s čím má zvýšené výdavky mesačne cca 38 Eur, špeciálnu stravu nepotrebuje, MŠ zatiaľ nenavštevuje. Z výpovede matky vyplynulo, že synovi za stravu platí 150 Eur mesačne - t.j. cca 5,- eur denne, oblečenie v priemere 20 Eur mesačne, obuv v priemere 20-30 Eur mesačne, čo sa týka hygieny cca 40 Eur mesačne a čo sa týka pracích prostriedkov 5-10 Eur mesačne. Otec dieťaťa je od roku 2011 živnostníkom, podniká v oblasti murárstvo, z výpovede otca vyplynulo, že nemá žiadnych zamestnancov, ani prenajaté priestory, dosahuje priemerne mesačne v čistom cca 400 Eur, uplatňuje si paušálne výdavky vo výške 40 % a uplatňuje si daňový bonus na syna. Z daňového priznania otca za rok 2013 vyplynulo, že otec za rok 2013 mal základ dane vo výške 0,- eur, daňovú povinnosť vo výške 0,- eur, príjmy vo výške 8.780,- eur, výdavky vo výške 5.124,36 eur. Z výpovede otca vyplynulo, že majetok výraznejšej hodnoty nevláda, má však vo vlastníctve skúter - Kevai 50, rok výroby 2000, tento zakúpil v roku 2000, za 40.000 Sk a osobný automobil - dodávku Mercedes Vito v hodnote 1500 Eur, rok výroby 1989, zakúpené v 01/2013. Otec okrem mal. G. iné vyživovacie povinnosti nemá. Z výpovede otca vyplynulo, že býva s rodičmi a bratom v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jeho rodičov, ktorým na stravu a bývanie prispieva čiastkou 100 Eur mesačne, pričom celkové náklady na bývanie v celom dome sú cca 300 Eur. Súd ďalej uviedol, že i keď otec dieťaťa spláca dlh, ktorý si zobral cca v 01/2013 za účelom zakúpenia auta Mercedes vo výške 2.800 Eur, mesačne po 80 Eur, jeho prvou povinnosťou je plnenie si vyživovacej povinnosti k dieťaťu. Súd mal v konaní za preukázané, že otec dieťaťa si uplatňuje paušálne výdavky vo výške 40 % z úhrnu príjmov a v zmysle § 6 ods. 10 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov je povinný v prípade uplatňovania si výdavkov týmto spôsobom viesť evidenciu o príjmoch v časovom slede, o zásobách a o pohľadávkach. Súd s účinnosťou od 01.07.2013, t.j. od podania návrhu matkou na súd, určil otcovi dieťaťa povinnosť prispievať na výživu mal. G. sumou 200,- eur mesačne, poukazujúc na všetky vyššie uvedené skutočnosti v súlade s ustanoveniami § 62 ods. 2 a 75 ods. 1 Zákona o rodine poukazujúc na § 63 ods. 1 Zákona o rodine, keď otec dieťaťa napriek tomu, že bol na pojednávaní konanom dňa 13.12.2013 uznesením súdu vyzvaný, aby súdu preukázal do 07.02.2014 svoje príjmy za obdobie od 1.1.2013 do termínu pojednávania v súlade s § 63 ods. 1 Zákona o rodine, tento súdu predložil len daňové priznanie, faktúry a pokladničné doklady za rok 2013, otec však súdu nepredložil evidenciu, ktorú je povinný v danom prípade uplatňovania si paušálnych výdavkov v zmysle § 6 ods. 10 zákona č. 595/2003 Z. z. viesť. Na základe vyššie uvedeného vychádzal z tej skutočnosti, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje 20-násobok sumy životného minima a preto súd dospel k záveru, že bolo a je v možnostiach a schopnostiach otca dieťaťa prispievať na výživu G. vyššie uvedenou sumou, keď navyše otec dieťaťa takouto sumou na výživu syna do júla 2013 matke aj prispieval. Sám otec v rámci konania vedeného na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 10P/57/2013 /konanie zastavené z dôvodu litispendencie/ uviedol v návrhu zo dňa 08.07.2013, že matke prispieva na syna 200,- eur mesačne a svojim návrhom žiadal o určenie vyživovacej povinnosti k synovi celkovo sumou 200,- eur mesačne, z čoho 100,- eur chcel prispievať na úspory pre maloletého od 06/2013 a pomery otca sa od predmetného obdobia nezmenili. Súd mal zo zhodných výpovedí rodičov za preukázané, že za mesiace 7,8,9,10,11,12/2013 a 1/2014 si otec plnil dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k synovi čiastkou 100 Eur mesačne, dlh na výživnom za obdobie od 01.07.2013 do 31.01.2014 pre mal. G. vo výške 534,81 Eur /200,- eur x 7 mesiacov - 100,- eur x 7 mesiacov - 165,19 eur, t.j. sumy, ktoré otec ako je z vyššie uvedeného zrejme na výživu syna od 07/2013 do konca 01/2014 prispel/, súd otcovi povolil splácať popri bežnom výživnom v mesačných splátkach po 15,- eur až do úplného vyrovnania dlhu tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia /§ 160 ods. 1 O.s.p./, aby dlh na výživnom otec splatil do troch rokov. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté v zmysle § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., nakoľko ide o konanie, ktoré je možno začať i bez návrhu.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti určenia výšky výživného podal v zákonnej lehote odvolanie otec, v ktorom uviedol, že považuje vyživovaciu povinnosť určenú rozsudkom súdu prvého stupňa za neprímeranú jednak možnostiach otca ako aj potrebám maloletého dieťaťa a navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že otec dieťaťa bude povinný platiť na výživu mal. G. mesačne sumu 100,- eur s účinnosťou od 01.07.2013. Poukázal na skutočnosť, že súd prvého stupňa odôvodnil vyživovaciu povinnosť otca vo výške 200,- eur tým, že otec riadne nepreukázal svoje príjmy z podnikateľskej činnosti, avšak tieto závery nemajú základ v priebehu konania, nakoľko otec si splnil povinnosť uloženú zo strany súdu na pojednávaní dňa 13.12.2013 a predložil súdu výpisy zo svojho

jediného bankového účtu za rok 2013, ďalej všetky vystavené faktúry za rok 2013, všetky príjmové pokladničné doklady za uvedené obdobie, ako aj daňové priznanie za rok 2013. Na pojednávaní dňa 12.02.2014 sudkyňa vyzvala otca na predloženie evidencie podľa § 6 ods. 10 zák. č. 595/2003 Z.z. o daniach z príjmov a uvedenú evidenciu otec mal so sebou na pojednávaní, však len v originálnej podobe, keď vyhotovené kópie chcel doložiť súdu následne, čo však súd odmietol. Na základe uvedeného je otec toho názoru, že súdu predložil všetky svoje účtovné doklady, ktorými jednoznačne preukázal svoje príjmy z podnikateľskej činnosti. Je toho názoru, že konanie o výživné na maloleté dieťa je konaním, kde súd z vlastnej iniciatívy vykonáva dokazovanie potrebné na úplné zistenie skutkového stavu. Ak teda súd mal za potrebné zistiť otcove zárobkové pomery aj z iných dokladov ako tým, ktoré otec predložil súd mal tieto doklady špecifikovať a uložiť otcovi primeranú lehotu na ich predloženie. Ďalej otec poukázal na to, že predmetná evidencia je podkladom na vykonanie daňového priznania a preto samotné predloženie evidencie nemohlo mať žiaden vplyv na zistenie príjmov otca. Otec má za to, že určením výživného vo výške 200,- eur mesačne súd nedostatočne posúdil majetkové pomery a životnú úroveň otca, matky a životnú úroveň a potreby mal. G.. Otec mal za rok 2013 hrubý príjem 8.780,- eur. Z tohto musel otec uhradiť náklady na svoju podnikateľskú činnosť spolu v sume 5.124,36 eur. Skutočné náklady otca na živnosť sú porovnateľné s paušálnymi výdavkami tak, ako ich uviedol v daňovom priznaní. Paušálne výdavky sú výhodnejšie len z hľadiska menšej administratívnej náročnosti a lacnejšieho vedenia účtovníctva. Po odpočítaní nákladov tak otcovi zostáva živobytie ročne suma 3.655,64 eur. Svojim rodičom otec prispieva na spoločnú domácnosť sumou 100,- eur, čím sa mu príjem zníži na 2.455,64 eur. Z tejto sumy otec podľa rozhodnutia súdu prvého stupňa musí platiť výživné na mal. G. + zameškané výživné, čím otcovi neostane na jeho ročné živobytie nič. Ďalej otec vo svojom odvolaní uviedol, že motorové vozidlo Mercedes Vito slúži na podnikanie a je pre jeho výkon podnikateľskej činnosti nevyhnutné a nemá žiadne iné vozidlo, ktorým by mohol jeho podnikateľské účely naplniť. Ďalej otec nesúhlasil s argumentáciou súdu prvého stupňa, že prispieval na výživu mal. G. doteraz sumou 200,- eur mesačne, pretože ako vo svojom návrhu, tak aj na pojednávaní jednoznačne uviedol, že sumou 200,- eur prispieval na dieťa a taktiež matke na domácnosť, nakoľko až do februára 2013 takmer každodenne navštevoval domácnosť matky a preto cítil morálnu povinnosť jej prispievať. Keďže po niekoľkých mesiacoch otec pochopil, že k navráteniu pôvodných vzťahov nedôjde, od júna 2013 prispieval na výživu maloletého dieťaťa sumou 100,- eur mesačne, ktorú považuje za primeranú jednak k jeho možnostiam a tiež potrebám maloletého dieťaťa. Otec ďalej poukázal na skutočnosť, že matka nereálne vyčíslila náklady na starostlivosť o mal. G. a to mesačne na stravu a bývanie sumu 150,- eur, na hygienu a kozmetiku 40,- eur, na obuv a oblečenie 40 - 50,- eur a na pranie 5 - 10,- eur, keď tieto sumy nijako nepreukázala. Za primerané náklady na starostlivosť o maloleté dieťa je podľa názoru otca mesačne suma 110,- eur + bývanie.

K odvolaniu otca zaslal písomné vyjadrenie kolízny opatrovník, v ktorom uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je v záujme maloletého dieťaťa a preto odporúčajú rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

K odvolaniu otca zaslala písomné vyjadrenie matka maloletého dieťaťa, v ktorom uviedla, že považuje odvolanie otca proti výrokom o výživnom za nedôvodné a navrhuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť. Vo svojom vyjadrení matka uviedla, že tvrdenia otca v odvolaní nezodpovedajú skutočnosti, nakoľko na pojednávaní dňa 12.02.2014 otec a jeho právny zástupca uviedli, že požadovanú evidenciu podľa § 6 ods. 10 zák. č. 595/2003 Z.z. dokážu zabezpečiť a otec vo svojej výpovedi uviedol, že túto evidenciu nemá u seba. Matka ďalej uviedla, že z výpisov z účtu vyplýva, že v období mesiacov január 2013 až máj 2014 otec vložil na bankový účet sumu 2.334,24 eur, hoci v tomto období podľa priložených faktúr a príjmových pokladničných dokladov mal z podnikania príjmy v celkovej výške 1.550,- eur. Z uvedeného tak vyplýva pochybnosť o úplnosti preukázaných príjmov a tvrdení otca, že preukázal všetky svoje príjmy. Z daňového priznania za rok 2013 je zrejmé, že otec uplatňuje z príjmov z podnikania výdavky 40 % podľa § 6 ods. 10 zák. č. 595/2003 Z.z. o dani, ktoré teda daňovník môže uplatniť aj v prípade, ak tieto výdavky v skutočnosti nevyňaložil. Otec v konaní nepreukázal, že jeho skutočné náklady resp. výdavky na podnikateľskú činnosť boli v roku 2013 v sume 5.124,36 eur, ako tvrdí v odvolaní. Ďalej matka vo svojom vyjadrení uviedla, že z evidencie príjmov za rok 2013 vyplýva, že otec v roku 2013 vykonával práce pre troch odberateľov a to P. V., V. V., J. R., L., spol. H., s.r.o. , V., avšak otec vo svojej výpovedi uviedol, že podstatnú časť roboty vykonáva najmä v Bratislave a z uvedeného tak nevyplýva, kde sú príjmy dosiahnuté z práce vykonanej v Bratislave, nakoľko z doložených dokladov vyplýva, že ani jednu zo zákaziek v roku 2013 nevykonával v Bratislave.

Ďalej matka poukázala na skutočnosť, že otec bol v lete 2013 na dovolenke v Chorvátsku na víkend a z uvedeného tak vyplýva, že otec má dostatok finančných prostriedkov, aby mohol prispievať najmä na potreby svojho maloletého dieťaťa. Ďalej matka uviedla, že zvýšené výdavky súvisiace so zdravotným stavom mal. G. riadne preukázala a to lekárskeym potvrdením, že mal. G. má atopický ekzém a tiež preukázala zvýšené náklady na lekársku kozmetiku, z dôvodu tohto ochorenia. Poukázal na skutočnosť, že otec vo svojom odvolaní opomína, že odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa nie sú len bežné nevyhnutné potreby (jedlo, ošatenie, obuv, hygienické potreby), ale všetky životné potreby prospešné pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa (vzdelávania, príprava na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby). Otec prispieval na výživu pre mal. G. sumou 200,- eur mesačne od jeho narodenia až do júna 2013. Zdôvodnenie otca, že touto sumou uhrádzal aj na výdavky v domácnosti pre matku, nie sú pravdivé a nezodpovedajú skutočnosti, nakoľko vzťah rodičov maloletého skončil bezprostredne po narodení G. vo februári 2011. Taktiež poukázal na skutočnosť, že samotný otec maloletého dieťaťa si podal návrh na úpravu práv a povinností k mal. G., ktorý bol podaný na súd dňa 17.07.2013 pod sp. zn.10P/57/2013 a vo svojom návrhu sám žiadal určiť výživné na mal. G. tak, že by platil maloletému ako bežné výživné sumu 100,- eur a sumou 100,- eur na sporenie na jeho účet.

K písomnému vyjadreniu matky zaslal písomné vyjadrenie otec maloletého dieťaťa, v ktorom uviedol, že otec nemá vždy všetky príjmy na bankovom účte a zvyčajne inkasuje príjmy z podnikateľskej činnosti v hotovosti a na bankový účet ich ukladá, keď má potrebu platiť z účtu. Ďalej otec uviedol, že jeho výdavky, čo sa týka podnikateľskej činnosti sú skutočne približne na úrovni paušálnych výdavkov, keď uviedol, že v roku 2013 so svojou dodávkou Mercedes Vito najazdil 34 000 km, čo pri priemernej cene nafty za rok 2013 cca 1,39 eur/l predstavuje sumu 4.739,- eur a ďalej sú to náklady na pracovné náradie, pracovné oblečenie, obuv, náklady na účtovníčku atď. Suma nákladov, cien a výkon podnikateľskej činnosti tak za rok reálne dosiahne sumu 5.124,36 eur. Čo sa týka výkonu jeho podnikateľskej činnosti v Bratislave uviedol, že v roku 2013 vykonával práce pre subjekt P. V., V. V., ktorá však je jediným spoločníkom a konateľom spol. C. s.r.o., so sídlom F. X., L.. Otcovi nie sú zrejmé vlastnícke práva, kde vykonáva svoje práce, avšak na žiadosť p. V. vystavil faktúru na ňu osobne. Čo sa týka jeho dovolenky v Chorvátsku táto mala hodnotu 200,- eur a vzhľadom na to, že na inej dovolenke nebol, je toto ešte menej ako štandard. Poukázal na skutočnosť, že matka maloletého dieťaťa fajčí a jej celoročné náklady na cigarety presiahli sumu jedinej otcovej dovolenky v roku 2013. Ďalej vo svojom vyjadrení uviedol, že vyčíslené výdavky matky na starostlivosť mal. G. sú prehnané a neodôvodnené, a matka nepreukázala výšku výdavkov na stravu v sume 150,- eur mesačne. Taktiež matka neuviedla ako často potrebuje zakúpiť pre mal. G. kozmetiku a taktiež, čo sa týka výdavkov na oblečenie a obuv sú vyčíslené neprimerane. Ostatné potreby dieťaťa a to vzdelávanie, príprava na povolanie, šport, kultúra, rekreácie sú vzhľadom na vek dieťaťa imaginárne a nemôžu odôvodňovať neprimerané vysoké výživné. Čo sa týka prispievania na sporenie mal. G., v čase podania návrhu mal pomerne dosť zákaziek avšak precenil svoje možnosti a vzhľadom na vývoj situácie na pojednávaní znížil svoj návrh na 150,- eur mesačne. Otec uviedol, že aj matka maloletého dieťaťa by sa mala snažiť nielen osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ale taktiež sa zamestnať a poukázal na to, že matka síce uviedla, že je nezamestnaná, avšak žije v okrese J., kde nezamestnanosť sa pohybuje okolo 5 %. Podľa jeho názoru matka nevyvinula takmer žiadnu snahu o získanie zamestnania a preto v zmysle § 75 Zákona o rodine je potrebné postoj matky považovať za taký, že matka bez dôležitého dôvodu sa vzdala príjmu zo zamestnania.

Krajský súd Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom podľa § 24 ods. 1 O.s.p. na pojednávaní v prítomnosti riadne predvolaných účastníkov, doplnil dokazovanie výsluchom účastníkov konania a predovšetkým s prihliadnutím k výsledkom takto doplneného dokazovania dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého dieťaťa je dôvodné, pretože napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je vecne správne a je potrebné ho v zmysle ust. § 220 O.s.p. zmeniť.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 13P/157/2013 je návrh matky, ktorým žiadala zveriť maloletého G. L., nar. XX.XX.XXXX do svojej starostlivosti, otcovi uložiť platiť výživné vo výške 500,- eur mesačne resp. neskôr upravený na sumu 250,- eur mesačne, keď nežiadala upraviť styk otca s maloletým.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým súd určil výživné na mal. G. vo výške 200,- eur mesačne k rukám matky vždy do 15.dňa v mesiaci s účinnosťou od 01.07.2013 a taktiež určil nedoplatok na zročnom výžinom za obdobie od 01.07.2013 do 31.01.2014 vo výške 534,81 eur, ktorý povolil otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 15,- eur spolu s bežným výživným k rukám matky s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, ako aj v závislom výroku o trovách konania.

Na základe vyššie uvedených skutočností, ktoré boli zistené pred súdom prvého stupňa ako aj s prihliadnutím na skutkové okolnosti zistené dokazovaním pred odvolacím súdom, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav v prejednávanej veci a vec aj správne právne posúdil, avšak na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne aj k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci samej v časti určenia výšky výživného na maloletého.

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že mal. G. sa narodil z mimomanželského vzťahu rodičov, keď rodičia nevedli spoločnú domácnosť a striedavo žili u svojich rodičov. Dňa 11.06.2013 podal otec maloletého dieťaťa návrh na Okresný súd Piešťany sp. zn. 13P/61/2013, v ktorom konaní bolo nariadené predbežné opatrenie dňa 02.07.2013 a upravený styk otca s mal. G. tak, že otec bol oprávnený sa s ním stýkať každú párnú sobotu a v nedeľu od 15:00 hod. do 17:00 hod. a každý nepárny týždeň v stredu od 18:30 hod do 19:30 hod. za prítomnosti matky dieťaťa. Matka doručila na Okresný súd Piešťany dňa 02.07.2013 ku konaniu 13P/61/2013 návrh na určenie výživného pre maloleté dieťa. Otec maloletého dieťaťa vo svojom návrhu zo dňa 08.07.2013 (doručený súdu dňa 17.07.2013) navrhol určiť jeho vyživovaciu povinnosť voči maloletému na sumu 100,- eur mesačne, ktoré bude platiť k rukám matky a určiť prispievať maloletému mesačne sumou 100,- eur na sporenie na účet maloletého, ktorý je matka povinná zriadiť na meno maloletého s vinkuláciou výplaty maloletému k 18. roku veku dieťaťa. Matka maloletého dieťaťa bola do februára 2014 na rodičovskej dovolenke a jej jediným príjmom bol rodičovský príspevok v sume 199,60 eur a prídavok na dieťa v sume 23,10 eur. Matka spolu s dieťaťom

Žije spolu s rodičmi v rodinnom dome a na náklady spojené s bývaním im prispieva sumou 123,- eur mesačne. V súčasnosti je matka nezamestnaná, evidovaná na úrade práce. Z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby - otca maloletého dieťaťa za rok 2013 vyplýva, že otec mal za rok 2013 príjmy zo živnosti vo výške 8.780,- eur, výdavky vo výške 5.124,36 eur, preukázateľné poistné z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona vo výške 1.612,36 eur, základ dane predstavuje sumu 3.655,64 eur.

Na základe vyššie uvedeného, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o výške výživného na mal. G. vec čiastočne nesprávne právne posúdil, ak dospel k záveru, že aj keď otec maloletej ako podnikateľ - živnostník predložil súdu daňové priznanie za rok 2013 v ktorom si uplatnil výdavky z príjmov z podnikania vo výške 40 % (najviac do výšky 5.040 eur) podľa § 6 ods. 10 zák. č. 595/2003 Z.z. tým, že si nesplnil uloženú povinnosť a nepredložil súdu evidenciu v zmysle cit. zákonného ustanovenia, naplnil predpoklad zakotvený v ust. § 63 ods. 1 Zák. o rodine a teda, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima, z čoho následne súd vychádzal pri určení výživného na mal. G.. Odvolací súd je však toho názoru, že zo strany otca bol riadne zdokladovaný jeho príjem za rok 2013 a to predložením daňového priznania za tento rok, z ktorého vyplývajú všetky potrebné údaje pre určenie výživného na mal. G. a taktiež predložil dostatočné podklady na zhodnotenie jeho celkových majetkových pomerov. Podľa ust. § 6 ods.10 zák. č. 595/2003 Z.z. je daňovník povinný počas uplatňovania výdavkov týmto spôsobom viesť evidenciu v rozsahu evidencie podľa § 6 ods. 11 písm. a) a d). cit. zákona t.j. daňovú evidenciu o príjmoch v časovom slede v členení potrebnom na zistenie základu dane (čiastkového základu dane) a evidenciu o zásobách a o pohľadávkach. Z uvedeného tak vyplýva, že ani v zmysle uvedenej zákonnej úpravy nevyplýva pre otca povinnosť viesť evidenciu o jeho výdavkoch vzniknutých pri jeho podnikateľskej činnosti, ktorú súd od otca žiadal predložiť. Ak súd prvého stupňa chcel skúmať výšku výdavkov otca pri jeho podnikateľskej činnosti, mohol tak konať v zmysle ust. § 63 ods. 2 Zák. o rodine, ktoré však riešilo inú situáciu ako odsek 1 cit. zák. ustanovenia, ale najmä nezakladalo nevyvrátiteľnú právnu domnienku prezumovania výšky mesačného príjmu otca ako dvadsaťnásobku sumy životného minima. Ďalej odvolací súd poznamenáva, že z dokazovania vykonaného v prejednávanej veci nebolo taktiež preukázané, že životná úroveň otca je v značnom nepomere k jeho zisteným príjmom z jeho podnikateľskej činnosti, keď aj samotná matka maloletého poukázala len na otcovu letnú dovolenku v Chorvátsku a vlastníctvo motorového vozidla - dodávky Mercedes Vito, ktoré otec využíva na svoju podnikateľskú činnosť.

Pri určení výšky výživného na mal. G. tak súd vychádzal z príjmu otca získaného z podnikateľskej činnosti vo výške 400,- eur mesačne a taktiež súd zohľadnil skutočnosť, že otec mesačne spláca splátky leasingu na motorové vozidlo vo výške 80,- eur. U matky súd zohľadnil skutočnosť, že je s maloletým na ďalšej materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 199,60 eur a prídavok na dieťa v sume 23,10 eur.

Po posúdení vyššie zistených a preukázaných možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov maloletého s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého, odvolací súd dospel k záveru, že výživné určené otcovi vo výške 150,- eur zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom oboch rodičov maloletého, ako i odôvodneným potrebám maloletého a zohľadňuje i osobnú starostlivosť matky o maloletého. Takúto sumu výživného môže otec maloletého zo svojho príjmu, ako bol uvedený vyššie, uhradiť bez toho, aby ohrozil uspokojovanie svojich základných životných potrieb, keď podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné rodiča na deti by malo byť určené v rozmedzí 20 až maximálne 30% z jeho príjmu. Tu je potom potrebné poukázať na to, že primárnou povinnosťou rodiča, ktorý nemá dieťa vo svojej osobnej starostlivosti je uspokojiť jeho potreby formou platenia výživného, pričom naopak u rodiča druhého, sa najmä v závislosti na veku dieťaťa mení pomer tzv. osobného a peňažného podielu na plnení si vyživovacej povinnosti takýmto rodičom, to znamená, že vyživovaciu povinnosť rodiča osobne sa starajúceho o dieťa treba považovať za čiastočne krytú výkonom jeho osobnej starostlivosti o dieťa a to vzhľadom na pomery matky a jej príjem.

Na základe uvedeného je tak odvolací súd tohto názoru, že ak matka dostane od otca určené výživné a rodinné prídavky na maloleté deti, bude mať na maloleté dieťa dostatok finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie výživy a výchovy primerané jeho veku, ako aj na krytie zvýšených výdavkov na liečbu atopického ekzému u maloletého, pričom zohľadnil aj skutočnosť, že do budúcnosti, ako bude maloletý rásť, budú sa zvyšovať aj jeho náklady a takisto tomu úmerne aj vyživovacia povinnosť otca.

Odvolací súd tak má za to, že v preskúmvanej veci sú splnené podmienky na to, aby určil otcovi vyššie uvádzané výživné vo výške 150,-eur a to za obdobie od podania návrhu na súd t.j. od 1.7.2013 až do 24.9.2014, a keďže otec maloletej za uvedené obdobie v takomto rozsahu výživné neplatil, keď zaplatil len sumu 1.995 eur, vznikol otcovi za toto obdobie dlh na zročnom výživnom vo výške 255,- eur .

V súlade s preukázanými majetkovými pomermi otca bolo dôvodné, povoliť mu zaplatiť tento nedoplatok na zročnom výživnom mesačne v splátkach vo výške 20,- eur, ktorých výška a podmienky zročnosti zodpovedajú pomerom otca dieťaťa s prihliadnutím na zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletej s tým, že s omeškaním plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia výšky výživného a v časti zročného výživného podľa § 220 zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

O práve na náhrad trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.